

Mestna občina
Ljubljana

Mestna uprava
Služba za pravne zadeve

Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana

t: 01 306 12 45

glavna.pisarna@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Številka: 90000-4/2026- 4

k 2.točki 32. seje

Datum: 10 .6. 2026

Mestna občina Ljubljana

Mestni svet

Mestni trg 1

1000 Ljubljana

Zadeva: Odgovor na svetniška vprašanja mestne svetnice dr. Tine Bregant glede nasprotovanja župana pokopu žrtev povojnih pobojev na Žalah in spoštovanje državnega zakona

V zvezi z zastavljenimi vprašanji je potrebno uvodoma pojasniti da je Državni zbor RS dne 26.5.2026 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prikritih vojnih grobiščih in pokopu žrtev (novela ZPVGŽ), ki v 6. členu uvaja nov 11.a člen, ki med drugim določa, da se posmrtni ostanki pietetno in trajno pokopljejo na pokopališče Žale v Mestni občini Ljubljana. Navedena določba neposredno zadeva položaj Mestne občine Ljubljana in izvajanja izvirne pristojnosti organiziranja opravljanja pokopališke in pogrebne službe, zato iz tega izhaja obveznost Državnega zbora RS, da občino seznanijo z namenom predpisa pred njegovim sprejetjem, opravi posvetovanja in jo pozove k podaji mnenja in pripomb in se do njih opredeli, ki pa ni bila izpolnjena, zato so bila s tem kršena določila Evropske listine lokalne samouprave, Zakona o lokalni samoupravi in Poslovnika DZ.

4. člen Evropske listine lokalne samouprave v šesti točki določa, da je treba lokalne oblasti vprašati za mnenje pri načrtovanju in odločanju o vseh stvareh, ki jih neposredno zadevajo. 94. člen Zakona o lokalni samoupravi obvezuje državni zbor, da pred sprejemom zakonov, ki se tičejo koristi občin, pridobi njihovo mnenje, če pa se predpis nanaša zgolj na posamezno občino, jo je treba seznaniti z namenom predpisa pred njegovim sprejetjem. 145. člen Poslovnika državnega zbora določa najmanj 30 dnevni rok za podajo mnenj občin v primerih predlogov zakonov, ki posegajo v položaj lokalnih skupnosti.

V zvezi z izvajanjem spornih določil novele ZPVGŽ vprašanja mestne svetnice dr. Tine Bergant glasijo:

Ali župan Mestne občine Ljubljana meni, da lahko lokalna oblast zavrne izvrševanje veljavnega državnega zakona?

Na podlagi katerega pooblastila namerava župan preprečiti pokop žrtev na Žalah?

Ali bo Mestna občina Ljubljana spoštovala sprejeti državni zakon ali bo aktivno nasprotovala njegovi izvedbi?

Svetniška vprašanja se vsebinsko prekrivajo, saj vsa tri naslavlajo vprašanje spoštovanja državne zakonodaje, županovih pooblastil in odziva Mestne občine Ljubljana na sprejeti zakon, zato nanje odgovarjamo enotno.

Mestna občina Ljubljana in župan dosledno spoštujeta ustavni red, vladavino prava in načela pravne države, kar pomeni, da »lokalna oblast« nima pristojnosti samovoljno zavrniti izvrševanja veljavnih zakonov. Vendar pa spoštovanje ustavnega reda vključuje tudi pravico in dolžnost lokalne skupnosti, da z zakonitimi in legitimnimi pravnimi sredstvi zaščiti svojo ustavno avtonomijo pred enostranskimi državnimi pritiski.

Ker je Državni zbor obravnavano novelo sprejel po skrajšanem postopku, pri tem pa popolnoma ignoriral lokalno samoupravo – predvsem Mestno občino Ljubljana, ki ji predloga zakona pred sprejemom sploh ni poslal v obvezno usklajevanje in mnenje, je bil zakonodajni postopek izpeljan nezakonito. Država s tem ne krši le postopkovnih pravil, temveč tudi Zakon o lokalni samoupravi in Evropsko listino o lokalni samoupravi.

Glede na grobe kršitve postopka sprejemanja ne gre za vprašanje samovoljnega "preprečevanja" ali "zavrnitve" zakona s strani župana, temveč za legitimno pravno obrambo interesov lokalne skupnosti.

• Ali župan razume, da takšno ravnanje dodatno razdvaja slovensko družbo in kaže na nestrpnost do žrtev enega od totalitarnih režimov?

Župan MOL odločno zavrača kakršnekoli očitke o nestrpnosti. Očitki o razdvajanju letijo prav na tiste, ki so zakon sprejeli po skrajšanem postopku, brez javne razprave in ob popolni izključitvi Mestne občine Ljubljana, ki naj bi ta zakon v praksi izvajala. Spoštovanje vseh žrtev se izraža skozi premišljene, zakonite in družbeno usklajene postopke, ne pa z enostranskim vsiljevanjem rešitev brez dialoga.

Mestna občina Ljubljana ne nasprotuje dostojnemu pokopu žrtev povojnih pobojev, vendar ocenjuje, da pokop na pokopališču Žale ni primerna rešitev. Žale kot osrednje mestno pokopališče s svojo zgodovinsko, prostorsko in upravljavsko zasnovijo zahtevajo posebno skrb pri odločanju o trajnih posegih v njihov prostor. Poleg tega je pokopališče Žale prostor, ki je prvotno namenjeno Ljubljančanom in kamor Mestna občina Ljubljana neprestano vlaga sredstva za širitev in vzdrževanje. Zato Mestna občina Ljubljana predlaga, da se pokop žrtev uredi na spominskem parku Teharje, ki je že uveljavljeno kot nacionalni prostor spomina za povojne poboje in omogoča dostojen pokop, pieteten spomin ter celovito zgodovinsko obravnavo tega občutljivega vprašanja. Poleg tega so v preteklosti že bile težnje za pokop žrtev povojnih pobojev v tem spominskem parku, ki je med drugim tudi kulturni spomenik državnega pomena.

Stališče MOL se tako nanaša na lokacijo in način izvedbe pokopa, ne pa na zanikanje pravice žrtev do dostojnega pokopa.

Jasna Plazl
Vodja

J. Plazl